

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни „КРИМІНОЛОГІЯ”
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Полтава – 2016

Модуль 1.

Загальнотеоретичні та методологічні основи кримінології

Семінарське заняття 1. Злочинність. Її поняття і визначення

План заняття:

1. Злочинність як фундаментальна категорія кримінології. Злочинність як соціальне-правове явище.
2. Показники злочинності.
3. Коефіцієнт інтенсивності та активності злочинності на певній території.
4. Структура злочинності.

Семінарське заняття 2. Детермінація злочинності

План заняття:

1. Детермінація злочинності та окремого злочину.
2. Механізм індивідуальної злочинної поведінки.
3. Роль потерпілого у створенні криміногенної ситуації.
4. Мотивація злочинної діяльності.

Семінарське заняття 3. Особа злочинця і потерпілого та їх роль у «механізмі» вчинення злочину

План заняття:

1. Поняття особи злочинця в кримінології та її відмежування від особи, яка вчинила злочин.
2. Криміногенна особа та її співвідношення з особою злочинця і суб'єктом злочину.
3. Поняття віктимізації та віктимності особи.
4. Віктимологічна та суїцидальна профілактика

Семінарське заняття 4. Запобігання, протидія та основні заходи боротьби зі злочинністю

План заняття:

1. Протидія злочинності як один з основних елементів предмету кримінологія.
2. Система заходів впливу на злочинність. Загально-соціальне запобігання злочинності.
3. Структура інституційно-правового механізму функціонування державної системи виконання кримінальних покарань в Україні.

Модуль 2.

Злочинність та заходи її запобігання

Семінарське заняття 5. Професійна, рецидивна і пенітенціарна злочинність та їх запобігання

План заняття:

1. Кримінологічна характеристика та протидія професійній, організованій та рецидивній і пенітенціарній злочинності.
2. Поняття та кримінологічні ознаки професійної злочинної діяльності та професійної злочинності.
3. Поняття та види рецидиву злочинів.
4. Кримінологічна характеристика особи рецидивиста.

Семінарське заняття 6. Злочинність неповнолітніх та її запобігання

План заняття:

1. Кримінологічна характеристика та протидія злочинності неповнолітніх.
2. Поняття злочинності неповнолітніх.
3. Кримінологічна характеристика особистості неповнолітнього злочинця: соціально-демографічна та соціально-психологічна характеристика.
4. Рівень рецидиву правопорушень і злочинів неповнолітніх.
5. Особливості протидії злочинності неповнолітніх.
6. Взаємодія злочинності дорослих та злочинності неповнолітніх.

Семінарське заняття 7. Кримінологічна та індивідуальна профілактика злочинів

План заняття:

1. Поняття і сутність кримінологічної профілактики злочинів.
2. Соціально-правовий механізм кримінологічної профілактики злочинів.
3. Загальні та спеціальні суб'єкти кримінологічної профілактики.
4. Координація діяльності суб'єктів кримінологічної профілактики злочинів.
5. Поняття і сутність індивідуальної профілактики злочинів.
6. Вивчення та нейтралізація причин і умов скоєння злочинів.

Семінарське заняття 8. Зарубіжна кримінологія та використання її досвіду у розвитку кримінологічної науки в Україні

План заняття:

1. Глобалізація кримінальних процесів.
2. Глобальні зміни в структурі злочинності. Міжнародний тероризм. Комп'ютерна злочинність.
3. Міжнародний досвід контролю кримінальної динаміки.

Перелік інформаційних джерел Нормативно-правові акти

1. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 52. – Ст. 455.
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України від 05.12.2014 р., № 49, стор. 3186, ст. 2056.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України від 19.12.2014 р., / № 50-51 /, стор. 3250, ст. 2057.
6. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 № 1296-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 14. – Ст. 192.
7. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – Ст. 62.
8. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. □ 1992. – № 22. □ Ст. 303.
9. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358.
10. Про попередження насильства в сім'ї: Закон України від 15.11.2001 № 2789-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 10. – Ст. 70.
11. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону :Закон України від 22.06.2000 № 1835-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338.
12. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15.02.1995 № 60/95-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>.
13. Конституція України [Текст]: зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст.141.
14. Кримінальний кодекс України : Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
15. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
16. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 / Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 3–4. – Ст. 21 (станом на 01.01.2016 р.).
17. Закон України «Про пробацію» від 05.02.2015 р. № 160-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 13. – Ст. 93.
18. Закон України «Про національне антикорупційне бюро» від 14.10.2014 № 1698-VII// Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 47. – Ст. 2051)
19. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 р. № 3236-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 42. – Ст. 435.

20. Закон України «Про ратифікацію конвенції ООН «Проти корупції» від 18.10.2006 // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 50. – Ст. 496)
21. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: Наказ МВС України від 19.12.2012 № 1176 // Офіційний вісник України від 08.02.2013 р., № 8, стор. 48, ст. 288, код акту 65605/2013
22. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>
23. Про кримінологічну експертизу проектів нормативно-правових актів: Проект Закону України № 6020 від 29.07.2004 [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=18691.

Основна література:

24. Богатирьов І.Г. Кримінологія: Навчальний посібник. [Текст] / І.Г. Богатирьов – К.: ВД Дакор. 2016. – 140 с.
25. Голіна В.В. Кримінологія: підручник [Текст]/ за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкина. – Х.: Право, 2014. – 440 с.
26. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. [Текст] / А.П. Закалюк – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2007.
27. Зелінський А.Ф. Кримінологія. Учебное пособие. [Текст]/ А.Ф. Зелінський. – Х.: Рубикон, 2000. – 240 с.
28. Кримінологія : курс лекц. / Т. В. Корнякова, Н. С. Юзікова ; [за ред. Т. В. Корнякової] ; М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. – Дніпропетровськ : Ліра, 2014. – 243 с.
29. Кримінологія : навч. посіб. / Федоров М. П. ; Укоопспілка, Львів. ко-мерц. акад. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. – 351 с.
30. Кримінологія : навч. посіб. для підгот. до екзамену / Т. В. Корнякова, Н. С. Юзікова ; М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. – Дніпропетровськ : Ліра, 2015. – 129 с.
31. Кримінологія : навч. посіб. для підгот. до екзамену / Т. В. Корнякова, Н. С. Юзікова ; М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. – Дніпропетровськ : Ліра, 2015. – 129 с.
32. Кримінологія. (Загальна частина): Підручник [Текст]/ Кол. авторів Блага А.Б., Богатирьов І.Г., Давиденко Л.М. та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2010. – 280 с.
33. Кримінологія. (Особлива частина): навчальний посібник [Текст]/ Кол. авторів Блага А. Б., Богатирьов І. Г., Давиденко Л. М. та ін.; за заг. ред. О.М. Бандурки. – Х.: Вид-во ХНУВС, 2011.– 240 с.
34. Литвак О.М. Держава і злочинність: монографія [Текст] / О.М. Литвак. – К.: Атіка, 2004. – 307 с.
35. Лунесев В. В. Епоха глобалізації і злочинність [Текст] / В.В. Лунесев. – М. : Норма, 2007. – 272 с.

Додаткова література:

36. Бабенко А.М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксиологічний вимір: монографія / А.М. Бабенко – Одеса: ОДУВС, 2014. – 416 с.
37. Багрій-Шахматов Л. В. Організована злочинність і корупція в їхньому співвідношенні і взаємозв'язку концептуалізації [Текст] / Л. В. Багрій-Шахматов // Міжвідомчий науковий збірник. Т. 29. – К.:, 2004. – 324 с.

38. Багрій-Шахматов Л.В. Кримінально-правові і кримінологічні проблеми корупції, тіньової економіки і боротьби з ними. [Текст] / Л.В. Багрій – Шах-матов – Одеса.: Латстар, 2001. – 346 с.
39. Бандурка А.А., Бандурка А.М. Зарубежная криминология: история и современность. Монография. [Текст] А.А. Бандурка, А.М. Бандурка / – Харьков: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2005. – 392 с.
40. Бандурка А.А., Давыденко Л.М. Противодействие преступности: теория, практика, проблемы: Монография. [Текст] – Харьков: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2005. – 320 с.
41. Бандурка О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів : монографія [Текст] / О. М. Бандурка, О. М. Литвинов ; МВС України, Х., нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2011. – 308 с.
42. Бандурка О. М. Стратегія і тактика протидії злочинності : монографія [Текст] / О. М. Бандурка, О. М. Литвинов. – Х. : НікаНова, 2012. – 318 с.
43. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методологія наукового дослідження. [Текст] А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков – К., 2002 – 215 с.
44. Баулін Ю.В.. Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження) : [Текст] / за заг.ред. Ю.В. Баулін, В.І. Борисов – Х.: Кросворд, 2008. – 202 с.
45. Бедриківський В.В. Бандитизм: соціально-правовий і кримінологічний аналіз : монографія [Текст] / В.В. Бедриківській, О. М. Литвинов. – Х.: : ХНУВС, 2009 – 161 с.
46. Беккер Гері. Злочин та покарання: економічний підхід. – Нью-Йорк, 1974 р. [Електронний ресурс]. // Режим доступу: http://gallery.economicus.ru/cgi-bin/frame_rightn_newlife.pl?type=in&links=./in/becker/works/becker_w5.txt&img=works.jpg&name=becker
47. Блекборн Р. Психологія кримінальної поведінки / Р. Блекборн. – СПб. : Питер, 2004. – 496 с.
48. Богатирьов І.Г., Кисельов М.О. Кримінологічні засади запобігання злочинності у великому місті на регіональному рівні: монографія / І.Г. Богатирьов, М.О. Кисельов – Бровари, 2010. – 160 с.
49. Бчинин В.А. Філософія права и преступления. [Текст] / В. Бачинин – Х.: Фолио, 1999. - 607 с.
50. Вербенський М.Г. Транснаціональна злочинність: кримінологічна характеристика та шляхи запобігання : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Вербенський Михайло Георгійович. – Дніпропетровськ, 2010 – 340 с.
51. Голіна В.В. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми боротьби з бандитизмом в Україні: соціально-правове та кримінологічне дослідження: монографія [Текст] / В.В. Голіна. – Х.: Регіон-Інформ, 2004. – 212 с.
52. Голіна В.В., Валуйська М.Ю. Запобігання злочинності в Україні : навч. посіб. [Текст] / В.В. Голіна, М.Ю. Валуйська. – Х.: Нац.юрид.акад. України, 2007. – 107 с.
53. Голіна В.В., Лукашевич С.Ю. та ін. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні [Текст] / В.В. Голіна, С.Ю. Лукашевич – Х.: Право, 2012. – 304 с.
54. Денисова Т. А. Покарання: кримінально-правовий, кримінологічний та кримінально-виконавчий аналіз: монографія [Текст] / Т. Денисова – Запоріж-жя : КПУ, 2007. – 288 с.
55. Дрьомін В. М. Злочинність та соціальна практика: інституціональна теорія криміналізації суспільства: монографія [Текст] / В. М. Дрьомін. – Одеса : Юридична література, 2009. – 614 с.
56. Иншаков С.М. Зарубежная криминология. [Текст] / С.М. Иншаков, - М.: Инфра М Норма 1997. – 374 с.

57. Ігнатів О.М. Протидія загальнокримінальній насильницькій злочинності в Україні : монографія [Текст] / О.М. Ігнатів. – Х. : Діса Плюс, 2013. – 650 с.
58. Кальман А.Г., Христич І.А. Понятійний апарат сучасної кримінології. Термінологічний словарь. Під загальною ред. член-кореспондента АПРН України, д.ю.н., проф. Голини В.В. [Текст] / А.Г. Кальман, І.А. Христич, за ред. В.В. Голини. - Х., Изд-во ООО ТО "Гимназия", 2005. – 272 с.
59. Коваленко В.В. Профілактика економічної злочинності в Україні: концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління: Монографія. [Текст] / В.В. Коваленко. Х.: Вид-во НУВС, 2004. – 420 с.
60. Криміналістична профілактика економічних злочинів: Науково-практичний посібник / Кол. авт.: С.В. Великанов, А.Ф. Волобуєв, В.А. Журавель та ін. (За ред. д-ра юрид. наук, проф. В.А. Журавля). [Текст] / С.В. Великанов, А.Ф. Волобуєв, В.А. Журавель. – Х.: „Х.: юридичний”, 2006. – 236 с.
61. Кримінологічна віктимологія: Навчальний посібник / Моїсєєв Є.М., Джужа О.М., Василевич В.В. та ін.; За заг. ред. проф. О.М. Джужі. [Текст] / Є.М. Моїсєєв, О.М. Джужа, В.В. Василевич – К.: Атіка, 2006. – 352 с.
62. Кримінологічний довідник : довід. вид. [Текст] / за наук. ред. О. М. Бандурки ; за заг. ред. О. М. Джужі, О. М. Літвінова. – Х.: Діса плюс, 2013. – 412 с
63. Кримінологічні проблеми попередження злочинності неповнолітніх у великому місті: досвід конкретно-соціологічного дослідження: монографія [Текст] / В.В. Голина, В.П. Ємельянов, В.Д. Воднік та ін.; за заг. ред. В.В. Голини та В.П. Ємельянова. – Х.: Право, 2006. – 292 с.
64. Кримінологія: метод. матеріали та навч. програма курсу / В. А. Новик, І. Г. Криворучко; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир : Полісся, 2014. – 352 с.
65. Кримінологія : навч.-метод. посіб. / [Др'юмін В. М. та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Ін-т прокуратури та слідства, Каф. кримінології та кримінально-виконавчого права. – Одеса: Юрид. літ., 2015. – 142 с.
66. Кримінологія : навч.-метод. посіб. / Ковбан А. В., Борисов Є. М. ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. мор. акад., Каф. адмін. та кримін. права. – Вид. 2-ге, випр., допов. – Суми: Унів. кн., 2015. – 104 с.
67. Кримінологія : навч.-метод. посіб. / Н. А. Орловська ; М-во освіти і науки України, Міжнар. гуманіт. ун-т, Каф. кримін. права, процесу та криміналістики. – Одеса: Міжнар. гуманіт. ун-т, 2015. – 123 с.
68. Кримінологія : навч.-метод. посіб. для студентів освіт.-кваліфік. рівня "бакалавр" напряму підгот. 6.030401 "Правознавство" галузі знань "Право" / О. С. Парамонова; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін-т економіки і права. – Черкаси : ЧНУ, 2015. – 123 с.
69. Кримінологія: питання та відповіді [Текст]/ Кол. авторів: Авдєєв О.О., Васильєв А.А. та ін.; за заг. ред. О.М. Литвінова. – Х.: Золота миля, 2015. –324 с.
70. Кримінологія: питання та відповіді / [Авдєєв О. О. та ін.]; МВС України, Х.: нац. ун-т внутр. справ. – Х. : Золота миля, 2015. – 323 с.
71. Крісті Н. Зручна кількість злочинів [Текст] / Нільс Крісті ; переклад з англ. Є. Матернівської; [заг. ред. і вступ. ст. Я. І. Гілінський]. – СПб. : Але-тейя, 2006. – 184 с.
72. Крісті Нільс. Боротьба зі злочинністю як індустрія. Вперед, до Гутабу західного зразку. [Текст]/ К.Нільс (перекл. з англ. А. Петрова, В. Пророкової. Передм. Я. Гілінського. 2-е вид. – М.: РОО «Центр содействия реформе уголовного правосудия», 2001. – 224 с.
73. Литвак О.М. Держава і злочинність: монографія [Текст] / О.М. Литвак. – К.: Атіка, 2004. – 307 с.
74. Литвінов О.М. Сучасні проблеми управління профілактикою злочинів в Україні: Монографія. [Текст] / О.М. Литвінов. – Херсон: „Олді-плюс”, 2003. – 312 с.

75. Лунесєв В. В. Епоха глобалізації і злочинність [Текст] / В.В. Лунесєв. – М. : Норма, 2007. – 272 с.
76. Методика кримінологічного аналізу злочинності в Україні [Текст] / О.М. Джужа, О.Г. Кулик, В.В. Василевич та ін.; За заг. ред. О.М. Джужи. – К.: КНУВС, 2006. – 190 с.
77. Протидія економічній злочинності: Монографія [Текст] / НУВС. Чика-го-Кент коледж права Іллінойського технологіч. ін-ту; П.І.Орлов, А.Ф.Волобуєв, І.М.Осика та ін. - Х.;, 2004. - 567с.
78. Рущенко І.П. Соціологія злочинності: Монографія. – Х.: Вид-во Націон. ун-ту внутр. справ, 2001. – 370 с.
79. Цыпин В. Курс церковного права : навч. посіб. [Текст] / В. Цыпин. – Клін: Видавництво «Християнське життя», 2002. – 704 с.
80. Council of Europe Annual Penal Statistics SPACE I – Prison Populations Survey 2014/ Marcelo F. Aebi, Melanie M. Tiago, Christine Burkhardt, University of Lausanne, Switzerland – Strasbourg, 23 December 2015. [Електронний ре-сурс]. // Режим доступу: [http://pc5cp\(space\)\documents\pc5cp\(2015\) 7 PC-CP \(2015\) 7](http://pc5cp(space)\documents\pc5cp(2015) 7 PC-CP (2015) 7). (Щорічна кримінальна статистика за даними Ради Європи, яка під-готовлена науковцями університету м.Лозани, Швейцарія в 2015 році).